ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОПШТИНА КРУШЕВО ЗА 2012 ГОДИНА

1.ВОВЕД

1.1.Основни податоци на општината

Општина Крушево е единица на локална самоуправа која како заедница на 9.684 жители, на површина од 205 км2 и 18 населени места плус градот Крушево , на подрачје утврдено со закон , преку своите органи и преку администрацијата и организираните јавни служби, ги врши надлежностите пропишани со закон.

Врши работи од јавен интерес од локално значење кои општината во согласност со закон има право да ги врши во своето подрачје и е одговорна за нивното извршување.

Според Систематизацијата со опис и попис на работните задачи на администрацијата во Локалната самоуправа преку која се извршуваат надлежностите,Општина Крушево е организирана во 4 одделенија и тоа Одделение за правно,административни ,општи работи и јавни служби; Одделение за економски развој и прекугранична соработка; Одделение за урбанизам,комунални работи и заштита на животната средина и Одделение за финансирање и буџет.

Во своја надлежност општината има 5 единки корисници од средствата на буџетот и тоа: еден корисник од областа на труд и социјална политика,поконкретно од областа на детска заштита - Детската градинка "Гонча Туфа" еден корисник од областа на културата и тоа Домот на културата" Наум Наумоски - Борче" еден корисник од областа на средното образование и тоа гимназијата "Наум Наумоски - Борче" и две единки корисници од областа на основното образование и тоа ОУ - "Никола Карев"- Крушево и ОУ - Св. "Кирил и методиј "од н.м. Бучин. Со втората фаза на фискална децентрализација општина Крушево во своја надлежност ја има и единицата за противпожарна заштита. Сите овие корисници се финансираат со блок дотации добиени од централната власт, освен пожарникарската единица која се финансира со наменска дотација .

2.2. Буџет и одлука за извршување на Општината

Општина Крушево фискалната 2012 година ја започна со донесен консолидиран буџет за 2012 година во висинаод **193.821.600,00** денари.

Основниот буџет за 2012година и Одлуката за извршување на Буџетот за 2012 година во висина од 193.821.600,00 денари беа донесени на седница на Совет на Општината одржани на ден 27.12.2011 година. Буџетот е донесен и изработен во согласност со добиеното упатство, насока односно буџетскиот циркулар добиен од Министерот за финансии за изработка на буџетот на Општините. Со тоа упатство се дадени макро-економските параметри и стратешките параметри на Владата на

Република Македонија, стратегијата. предлогот на стратешките планови на буџетските корисници и буџетската политика,приоритетите на општината,податоците за одобрените наменски и блок дотации за финансирање на пренесените надлежности од фискалната децентрализација. Изработен и составен е врз основа на Законот за Буџет на ЕЛС; Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа; законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници; Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници ;како и други значајни законски прописи и подзаконски акти. Износите на расходите утврдени со годишниот буџетски документ се сметаат за максимални износи и над овие износи не може да се преземаат никакви обврски.

Во почетокот на 2012 година, поточно на 05.01.2012 година се изврши измена и дополнение на Буџетот за 2012 година-прв ребаланс, во иста висина на усвоениот Буџет 2012 година.Промена се изврши само на планирањето на приходите по основ на задолжување,во буџетот на општината на сметката на кредити.

Извршувањето на буџетот на Општината се врши врз основа на донесениот годишен, квартални и месечни финансови планови по сметки програми,потпрограми и ставки на корисниците.

Градоначалникот на општината ја следи реализацијата на планот на приходите и на другите приливи на основниот буџет,односно на ребалансираниот буџет тековно и преку кварталните извештаи за извршување на Буџетот.

Во текот на 2012 година Буџетот претрпува измени ,проширување и надополнување. заклучок дека се донесе еден ребаланс на Буџетот на општината како и три проширувања и две пренамени на средства. Буџетот оваа фискална година беше проширен за износот на пренесените салда - непотрошени средства пренесени од претходната година само во делот на дотациите, како би се овозможило на корисниците да ги искористат трансверираните средсва колку може повеќе во целост, а другите пренесени салда на неискористени средства по намени останаа во евиденција во реализацијата,односно во финансиското книговодство. Буџетот беше проширен по новите сознанија за одобрените средства по проекти од трансвери од други нивоа и од фондови ,промени наложени со тековното работење. Втор ребалансот ,односно намалување на Буџетот врз база на корегирање на развојната програма за периодот 2012-2014 година.не се изработи. Тоа значи дека развојните програми кои беа составен дел на развојната програма 2012-2014 година и за кои не се успеа да се започнат активности за нивна реализација, или не се реализираа во целост , да не се товари буџетот за 2012 година , не се симнаа или избришаа од таа програма , а со тоа и од буџетот за 2012 година. Сепак се пренесоа во развојната програма 2013-2015.

Буџетот на Општината Крушево за 2012 година во висина од 193.821.600,00 денари, со ребалансирањето на приходите и расходите ,со првиот ребаланс и проширувањата, со пренамените достигна висина од 204.803.233,00 денари или зголемување на буџетот на Општина Крушево за приближно 5,66%.

Ребалансираниот буџет на Општина Крушево за 2012 година во висина од 204.803.233,00 денари е консолидиран буџет составен од : основен буџет во висина од 114.775.600,00 денари или 56,04% од вкупниот буџет; ;буџет на дотации во висина од 71.828.133,00 денари или 35,07% од вкупниот буџет; буџет на самофинансирачки приходи во висина од 6.256.000,00 денари или 3,06% од вкупниот буџет и буџетот на

донации во висина од 8.743.500,00 денари или 4,27% ;буџет на заеми - кредити во висина од 3.200.000,оо денари или 1,56%од вкупниот Буџет.

Зголемувањето или намалувањето на планот на приходите и планот на одобрените средства во буџетот на донации, дотации и самофинансирачки активности го одобрува Советот на општината по претходно поднесено барање од буџетскиот корисник до градоначалникот на општината која пак го проследува до Советот на општината.

2.Годишна сметка

2.1.Завршна годишна сметка

Обврска на Општината според Законот за финансирање на ЕЛС ;Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници; Правилникот за сметководство на буџетити и буџетските корисници и врз основа на Законот за буџетите е да изработува финансиски извештаи на крајот на секој квартал ,како и истите ги доставува до соодветните органи и институции.

Во тие финансиски извештаи спаѓа и годишната поточно завршната сметка на буџетот на општината за 2012 година .На крајот на фискалната година во рок од 60 дена по завршувањето на истата се изработува завршна сметка на буџетот на општината за 2012година и се доставува до:

- Централен регистар
- До МФ - УЈП
- Државен завод за ревизија - Скопје

Рок на доставa е 28 02.2013 година.
Финансиските извештаи содржат:

- Образец биланс на приходи и расходи;
- Образец биланс на состојба;
- Образец даночен биланс - ДБ ;
- Образец СПД рекапитулар на приходи по дејности ;
- Овластување на лице кое ќе ги изработува и доставува завршните сметки и
- Образец ДЕ -за корисниците единки на ЕЛС

Општина Крушево изработува завршни сметки за сите сметки кои се отворени во рамките на единствената трезорска сметка на РМ и тоа од сите типови на сметки како следува;

- Завршна сметка од тип 630 - основен буџет за трезорска сметка 700140547663016;
- Завршна сметка од тип 930 - буџет за дотации за трезорска сметка 740014057693018;
- Завршна сметка од тип 785 донации-КАРДС за трезорска сметка 740014057678512
- Завршна сметка од тип 789- посебна наменска сметка - средства наменети

за фекални канализации во н.м. Врбоец за трезорска сметка
740014057678921;

- Завршна сметка од тип 789-посебна наменска сметка - средства наменети за патишта од Агенцијата за државни патишта;
740014057678936
- Завршна сметка од тип 789 - посебна наменска сметка - средства од Агенцијата за вработување наменети за лица ангажирани за вршење на јавни работ -проект на Влада на РМ.
740014057678940
- Завршна сметка од тип 789 - посебна наменска сметка - средства за солидарност
740014057678917
- Завршна сметка од тип 785 донации- од УНДП -комисија за еднакви можности - за трезорска сметка
740014057678527
- Завршна сметка од тип 785 донација- од Форум на заедници - за -третман на отпад-канти за ѓубре за трезорска сметка
740014057678531
- Завршна сметка од тип 785 донација- од Форум на заедници - за -Градски пазар -трета фаза -покривање и внатрешно уредување за трезорска сметка
740014057678546
- Завршна сметка од тип 785 донација -за прекугранична соработка со Грција - -ПРОМОКРОС-за трезорска сметка
740014057678550
- Завршна сметка од тип 786-заем - заемска сметка-подзаем МСИП/ 1 0-за набавка на камион за собирање на смет.затрезорската сметка
740014057678616
- Завршна сметка од тип 696-депозитна сметка -за депозит за оттуѓување на градежно земјиште
740014057669617.

Првите две сметки се буџетски сметки преку кои се остваруваат и прибираат приходите како извор на средства во општината. Кај овие две трезорски сметки извршувањето на расходите во буџетот се врши преку сметката на Органот на општината 740014057663711 за основниот буџет-редовната сметка и сметката бр. 740014057693713 за сметката наменска дотација -редовна сметка.Поточно изнесено она што е расход во буџетската сметка претставува приход во сметката на органот на општината -редовна сметка.Овие две трезорски сметки секогаш имаат салдо 0,00. И за секоја сметка на Органот се доставува посебна завршна сметка.

Законска обврска е да се изработи консолидирана завршна сметка за 2012 година за тип на сметка: основен буџет, буџет за наменска дотација ,буџет за донација, буџет на заеми односно кредити ,буџет сметка за самофинансирање на корисниците односно на единките корисници на средствата од буџетот на Општината.Се изработува во форма и содржина во унифициран облик -апликација доставена од самото министерство за финансии.Рок за доставување на седница на совет за да се усвои е 15 Март (по Закон за фин. на ЕЛС)и доставува до МФ -рок е

31.03.2012 годдина.(по Закон за локална самоуправа).

Исклучок е 2012 година. Со допис бр.07-8298/1 од 05.02.2013 годинс од МФ-сектор за буџет и фондови, добиено е известување ,односно препорака дека во насока на извршување на законските надлежности, Советот на Општината да ја усвои завршната сметка на општината за 2012 година најдоцна до крајот на февруари 2013 година и истата потпишана од претседателот на Советот на општината ,веднаш да се достави до МФ ,најдоцна до 10 март 2013 година.

Се доставува во печатена форма (писмена форма) и во електронска обработка.

Составен дел на оваа завршна сметка е и годишниот извештај на Општина Крушево за 2012година.

2.2. Приходи на општината

Признавањето на приходите и другите приливи , содржани во главната книга на буџетите и на буџетските корисници на ЕЛС се спроведува преку сметководственото начело на парично искажување,а тоа значи да се признаваат во пресметковниот период во кој настанале според критериумите на мерливост и расположливост.Мерливост значи да постои можност да се искажат вредносно,а да се расположливи значи да се остварени во пресметковниот период.

Приходите на Општината може да бидат:

- Приходи од сопствени извори,а тука спаѓаат:

  -даночните приходи (данок на имот, данок на наследство и подарок)данок на промет на недвижности и права ,данок на специфични услуги, персонален данок на доход.

  - неданочни приходи (приходи од имот, приходи од такси и надоместоци, приходи од административни такси и надоместоци,други неданочни приходи).

  - капитални приходи на општината (продажба на капитални средства, продажба на стоки, капитални трансвери од невладини извори).

  -приходи од трансвери и донации(приходи од ДДВ),наменски дотации, капитална дотација, блок дотација и дотација за делегирана надлежност.

  - приходи од задолжувања (домашно задолжување и задолжување во странство).

Завршната сметка на Буџетот на единицата на локалната самоуправа за 2012 година се состои од:

	Планирани 2012г.	Реализирани 2012г.

I.-Вкупни приходи	**201.603.233**	**106.132.583**
. -даночни приходи	18.789.800	11.667.690
• даночни приходи	11.976.000	3.523.862
• Капитални приходи	3.430.000	1.146.786
• Приходи од дотации	71.828.133	69.731.621
• трансфери	86.835.800	13.051.536
• донации	8.743.500	7.011.088
II.-Вкупни расходи	**204.803.233**	**109.321.472**
- утврден намени	204.303.233	109.306.472
- резерви	500.000	15.000
III.-Дефицит	-3.200.000	-3.188.889
IV-Финансирање	3.200.000	3.188.889
Прилив	3.200.000	3.188.889
- Домашни приливи	3.200.000	3.011.655
- приливи од странски заеми		
- Депозити		177.234
Одлив		
-Отплата на главница		

Салдо 31.12.2011 година , почетно 01.01.12= 3.826.553,00 денари
Салдо 31.12.2012 година = 3.649.319,00 денари;
потрошено од салдо во 2012 година -депозит износ = 177.234,00 денари

Разлика меѓу остварените приходи и остварените расходи ,остаток на непотрошени средства на сметките во рамките на трезорот изнесува **3.649.319,00** денари.

Салдо на 31.12.2012 година има на трезорски сметки:

740014057663016 - сметка буџет на Општината износ од **1.199.936,00**денари;

740014057693018 - сметка на буџет - дотации на Општината износ **1.676.321,00** денари; -збирно од остатокот на непотрошените средства од дотациите по намени за корисниците од пренесените надлежности ;

7400140576785 -- сметка за донација вкупно салдо износ од **265.480,00** денари од кои за проект на Домот на ку;турата Н.Н. Борче Крушево останато салдо износ од 400,00 денари; од проект на ОСУ-Н.Н.Борче Крушево износ од 91.503,00 денари и од проект за прекугранична соработка со Грција -ПРОМОКРОС - износ од 173.577,00 денари.

7400140576787- сметка за средства од самостојна дејност на корисниците ,збирен износ од **507.582,,00** денари.

Во салдата на сметките во трезорот не е внесен остатокот од салдата на сметките за посебни намени од тип 789 бидејќи не влегуваат во консолидираната завршна сметка и тоа за сметките:

740014057678917 -сметка на средствата за солидарност,за елементарни непогоди салдо износ од 0,00 денари;

740014057678921- средства за фекални канализации во н.м. Врбоец износ од 746.676,00 денари;

740014057678936- - средства од агенцијата за патишта износ од 165.793,00 денари и

740014057678940 - средства од АВР -ангажирани за јавни работи износ од 0,00 денари.

740014057669617 - депозитна сметка за градежно земјиште салдо износ од 114.664,00 денари.

Според евиденцијата во сметководството и главната книга на сметката на основниот буџет на Општината Крушево планирани се и реализирани следните приходи прикажани табеларно по видови и по сметки како и со извршената споредба на планираното и реализираното со искажан процент на реализација на буџетот во 2012година. Во истата табела се искажува и споредбата на остварените приходи во тековната година со претходната година и искажан процент на пораст односно намалување на остварените приходи.

а.) табела на вкупните приходи на основниот буџет на Општина Крушево.

Видови приходи	Планирани приходи буџет2012година год.	Остварени приходи завршна 2011год.	Остварени приходи завршна 2012година год.	Процент на реализација приходи 2012год,	Процент на пораст приходи 2012/2011
1	**2**	**3**	**4**	**5=4*100/2**	**6=4*100/3**
Вкупно приходи класа 7	**114.775.600,00**	**38.854.547,00**	**27.147.407,00**	**23,65%**	**69,87%** **-30,13%**
71. - даночни приходи	**18.789.800,00**	**11.933.441,00**	**11.672.690,00**	**62,12%**	**97,81%** **-2,19%**
711-данок од доход	980.000,00	624.835,00	593.095,00	60,52%	94,92% -5,08%
713-данок од имот	7.064.800,00	3.727.505,00	3.454.898,00	48,90%	92,69% -7,31%
717 - данок од специфични услуги	10.745.000,00	7.504.226,00	7.547.816,00	70,24%	100,58% +0,58%
718 -такси за користење	/	76.875,00		/	100,01%

или дозвола за дејност			76.881,00		+0,01%
72.- не даночни приходи	**5.720.000,00**	**888.473,00**	**715.065,00**	**12,50%**	**80,48% -19,52%**
722 - Такси и надоместоци **723**- админ.такси и надоместоци **724**- други владини услуги **725**- други неданочни приходи	650.000,00 1.050.000,00 300.000,00 3.720.000,00	504.073,00 221.531,00 52.111,00 110.758,00	320.140,00 221.500,00 58.791,00 114.634,00	49,25% 21,10% 19,60% 3,08%	63,51% -36,49% 99,99%% -0,01% 112,82% +12,82% 103,50% +3,50%
74.- трансвери и донации	**86.835.800,00**	**23.089.841,00**	**13.612.866,00**	**15,68%**	**58,96% -41,04%**
741- трансвери и донации	86.835.800,00	23.089.841,00	13.612.866,00	15,68%	58,96% -41,04%
73 – капитални приходи	**3.430.000,00**	**2.942.792,00**	**1.146.786,00**	**33,43%**	**38,97% -61,03%**
731 – продажбан а капитални средства **733-** продажбан а земјишта и мат. вложувања	100.000,00 3.330.000,00	170.000,00 2.772.792,00 /	/ 1.146.786,00	/ 34,44%	/ 41,36% -58,64%

б.) Табела на вкупен приход на буџет на дотации на Општина Крушево

Видови приходи	Планирани приходи буџет 2012 год.	Остварени приходи завршна 2011год.	Остварени приходи завршна 2012год.	Процент на реализација приходи 2012 год,	Процент на пораст приходи 2012/2011

1	2	3	4	5=4*100/2	6=4*100/3
Вкупно приходи класа 7	**71.828.133,00**	**70.316.057,00**	**71.806.753,00**	**99,97%**	**102,12% +2,12%**
72 -неданочни приходи	**/**	**/**		**/**	**/**
725 -други неданочни приходи	/	/		/	/
74.- трансвери и донации	**71.828.133,00**	**70.316.057,00**	**71.806.753,00**	**99,97 %**	**102,12 % +2,12%**
741- трансверииндона ции	71.828.133,00	70.316.057,00	71.806.753,00	99,97 %	102,12 % +2,12%

в.)Табела на вкупен приход на буџетот за самофинансирачки активности на единките корисници на буџетот на Општина Крушево

Видови приходи	Планирани приходи буџет 2012 год.	Остварени приходи завршна 2011 год.	Остварени приходи завршна 2012год.	Процент на реализација приходи 2012 год,	Процент на пораст приходи 2012/2011
1	**2**	**3**	**4**	**5=4*100/2**	**6=4*100/3**
Вкупно приходи класа 7	**6.256.000,00**	**4.508.389,00**	**3.998.487,00**	**63,91 %**	**88,69 % -11,31%**
72 -неданочни приходи	**6.256.000,00**	**3.343.458,00**	**2.808.797,00**	**44,90 %**	**84,01% -15,99%**
723 - админ.такси инадоместоци **724 -** други владини услуги **725-** други неданочни приходи	6.236.000,,00 / 20.000,00	3.343.458,00 /	2.611.848,00 12.000,00 184.949,00	41,88 % / 924,74%	78,12% **-21,88**% **/** **/**
74.- трансвери и донации	**0,00**	**1.164.931,00**	**1.189.690,00**	**0,00%**	**102,12% +2,12%**
741- трансверииндона ции	0,00	1.164.931,00	1.189.690,00	0,00 %	102,12% +2,12%

г.)Табела на вкупен приход на буџетот за донација по проектите одобрени на Општина Крушево

Видови приходи	Планирани приходи буџет 2012 год.	Остварени приходи завршна 2011 год.	Остварени приходи завршна 2012 год.	Процент на реализација приходи 2012 год,	Процент на пораст приходи 2012/2011
1	2	3	4	5=4*100/2	6=4*100/3
Вкупно приходи класа 7	**8.743.500,00**	**1.924.020,00**	**7.011.488,00**	**80,19%**	**364,42% +264,42%**
74.- трансвери и донации	**8.743.500,00**	**1.924.020,00**	**7.011.488,00**	**80,19%**	**364,42% +264,42%**
741- трансвериидонации **742-**Донации од странство	/ 8.743.500,00	1.448.828,00 475.192,00	400,00 7.011.088,00	/ 80,19%	0,03% -99,97% 1.475,42% +1375,42%

Општина Крушево во 2012 година имаше отворено сметки за донации за :

- **донација - Проект КАРДС програма сметка 785-12**

За оваа сметка треба да се каже дека беше отворена во текот на 2008 година и дека тоа беа средства преку КАРДС- проектот за развој на туризмот.

.На 12.12.2011 година преку Народна Банка на РМ се вратија 9658,45 еура во денарска противредност од 349,821,00 денати. . Затворањето на проектот и повлекувањето на остатокот на средства се реализирасо 31.12.2011 година и остана салдо 0,00 денари.Во 2012 година се поднесува Завршна сметка ,но треба да се достави барање до МФ-сектор трезор за да угасни оваа сметка во рамките на трезорот .

-донација 785-27-средства од УСАИТ-за еднакви можности

Одобрена во 2010 година во целост е реализирана преку потпрограмата Г10-подршка на проекти од ЛЕР.а во 2012 година се поднесе само завршна сметка ,без податоци за 2012 година.

-донација 785-31-средства од Форум на заедници -за третман на отпад-поконкретно за канти за отпад

И тоа одобрено во 2010 година и реализирана преку потпрограмата ЈН0 - урбана опрема .Во 2012 година се поднесува завршна сметка без податоци за тековната година .

-донација - 785-46- средства од Форум на заедници -за изградба на градски пазар-трета фаза.

Оваа донација беше наменета за покривање и внатрешно уредување на градскиот пазар .Планирана беше со потпрограмата ГАА-изградба на комерцијални објекти -градски пазар. За овој проект во 2012 година се поднесува завршна сметка без податоци за тековната година.

-донација 785-16- Преку Буџетот 2012 година се реализираше и донацијата на Дом на култура Н.Н. Борче Крушево на износ од 100.000,00 денари за

набавка на опрема за греење и климатизација . Реализирано е 99.600,00 денари. Остаток салдо непотрошени средства износ од 400,00 денари. Истото салдо постои и во 2012 година и се поднесува завршна сметка.

-донација 785-50- Во 2012година беше одобрено донација за прекугранична соработка со Грција -ПРОМОКРОС-планирана на програма односно потпрограма Г20-развој на туризмот .Планирано со поектот износ од 6.425.500,00 денари.Реализирани се 4.642.072,00 денари. По расходни ставки реализирани се 4.468.495,00 денари .Останаа салдо 173.577,00 денари непотрошени средства со 31.12.2012 година,кои се пренесуваат во 2013 година.

-Донација 785-12 - Корисник ОСУ - Н.Н.Борче Крушево - за обука на занимања,планирана во Буџет преку програма Н - потпрограма Н20- средно образование ,износ од 2.318.000,00 денари. Реализирани се 2.369.016,00 денари приходи, а од нив по расходни ставки потрошени се 2.277.513,00 денари.Останаа непотрошени 91.503,00 денари .Како непотрошени средства се пренесуваат во фискалната 2013 година.

Заклучок кај донациите збирно има салдо непотрошени средства за пренос во 2012 година износ 265.480,00 и тоа по проекти и корисници опишано во претходното појаснување,после делот кај фискалната табела.

д.) Табела на вкупен приход на буџет на кредит-задолжување на Општина Крушево

Видови приходи	Планирани приходи буџет 2012 год.	Остварени приходи завршна 2011год.	Остварени приходи завршна 2012год.	Процент на реализација приходи 2012 год,	Процент на пораст приходи 2012/2011
1	2	3	4	5=4*100/2	6=4*100/3
Вкупно приходи класа 7	**3.200.000,00**	**/**	**3.011.655,00**	**94,11%**	**/**
75-домашно задолжување	**3.200.000,00**	**/**	**3.011.655,00**	**94,11%**	**/**
754- -друго домашно задолжување	3.200.000,00	/	**3.011.655,00**	94,11%	

Ова беше задолжување на Општина Крушево,преку МФ, преку подзаем МСИП/10,средствата наменети за набавка на возило за собирање на смет.

На ниво на вкупен буџет на Општина Крушево се забележува дека планирано е износ од 204.803.233,00 денари.ребалансиран буџет 2012 година. Реализирани се вкупни приходи од 112.975.790,00 денари .Реализацијата на Буџетот на Општина Крушево во фискалната 2012 година во однос на планирано - реализирано изнесува 55,16%.

Вкупниот приход на ниво на Општина според реализираното 2012 година во однос на реализираното во 2011 година изнесува:

-2012 година вкупно реализиран приход износ од 112.975.790,00 денари;

-2011 година вкупно реализиран приход износ од 115.603.013,00 денари

-2012/2011 процент на реализација на приходите 97,73%значи намалена

реализација во споредба со претходната година за -2,27%

Причината за намалениот пораст на приходот е намалување на приходите од самофинансирачка дејност од корисниците единки намалување од -11,31 %,како и намалување на приходите на основниот буџет и тоа за -30,13, %.

Во делот на **основниот буџет** планирано беше приход од 114.775.600,00 денари ,реализирани приходи износ од 27.147.407,00 денари или процент на реализација на приходите во оперативниот буџет е 23,65%.

За поголема реализација на планираните приходи доста е направено во општинската даночна администрација.Преземени се мерки за зголемување на наплатата на пренесените ненаплатени побарувања од УЈП и тоа се доставуваат опомени,,се дава можност за плаќање на заостанатиот долг на рати. Во 2012 година посебен акцент се даде на опомените за ненаплатен долг за данок од имот кај физичките лица.Но потребно е уште многу да се работи на овој дел -наплата на заостанати побарувања ,како би се подобрила финансиската состојба на општината и да може поквалитетно да ги врши работите под своја надлежност. Ќе се примени мерката за наплата преку извршни решенија кај лицата кои имаат заостанат долг и не се уредни даночни обврзници.

Треба што пореално и побрзо да се ангажира на активностите поврзани со имотот на правните лица,нивна проценка по новата методологија и пресметување на данок на имот за тие имоти. Тука да се нагласи дека преку УСАИД - програмата се спроведе проектот за проценка на имотот по новата методологија и ова се реализира.Ефектот од ова се почуствува во фискалната 2011 и 2012 година кога има и нови даночни обврзници и промена кај веќе постоечките обврзници. Сепак треба да се превземаат мерки за што е можно повеќе да се зголеми наплатата на побарувањата по основ на даноци и такси.

Вкупните приходи по завршна сметка се класифицираат на :

1.Вкупно-тековно оперативни приходи износ од 109.083.371,00 денари и тоа :

- основниот буџет износ од 25.439.291,00 денари;
- од дотации износ од 70.130.432,00 денари;/
- од самофинансирање износ од 3.490.905,00 денари и
- приходи од донации 7.011.088,00 денари
- приходи од заеми - кредити 3.011.655,00 денари.

- Капитални приходи износ од 1.146.786,00 денари. и тоа само од:
- основен буџет износ од 1.146.786,00 денари.

2.3. -Расходи на Општината

Расходната ставка на Буџетот на Општината се планира согласно законските прописи и програмското планирање. Програмите се утврдени согласно со надлежностите и согласно упатствата од буџетскиот циркулар.

Расходната ставка на основниот буџет ја прикажуваме по видови во следните табели:

- **а.)табела на расходите на основниот буџет**

Видови расходи	Планирани расходи буџет 2012 година	Остварени расходи завршна 2011 година	Остварени расходи завршна 2012 година	Процент на реализаци ја рарасходи 2012 год.	Процент на пораст расходи 2012/2011
1	**2**	**3**	**4**	**5=4*100/2**	**6=4*100/3**
Вкупно расходи класа 4	**114.775,600,00**	**38.293,217,00**	**25.942.471,00**	**22,60%**	**67,75% -32,25%**
40.-Плати наемнини и надоместоци	14.800.600,00	10.496.959,00	9.623.046,00	65.02%	91,67% -8,33%
41.-резерви и недефинирани расходи	500.000,00	45.000,00	15.000,00	3,00%	33,33 % -66,67%
42.-Стоки и услуги **45.-**Каматни пла ќања	23.834.000,00 36.000,00	9.741.320,00 /	10.635.474,00 18.123,00	44,62% 50,34%	109,18% +9,18% /
46.-субвенции и трансвери	4.090.000,00	1.278.129,00	1.507.479,00	36,86%	117,94% +17,94%
47.-Социјални бенефиции	180.000,00	134.433,00	179.992,00	99,99%	133,89% +33,89%
Вкупно тековно оперативни расходи	43.440.600,00	21.695.841,00	21.979.114,00	50,59%	101,30% +1,30%
48.-капитални расходи	71.335.000,00	16.597.376,00	3.963.357,00	5,58%	5,56% -94,44%

б.)Табела на вкупните расходи на буџет на дотации на Општината Крушево

Видови расходи	Планирани расходи буџет 2012 година	Остварени расходи завршна 2011 година	Остварени расходи завршна 2012 година	Процент на реализаци ја рарасходи 2012 год.	Процент на пораст расходи 2012/2011
1	**2**	**3**	**4**	**5=4*100/2**	**6=4*100/3**

Вкупно расходи класа 4	**71.828.133,00**	**68.240.925,00**	**70.130.432,00**	**97,64%**	**102,77%**
40.-Плати наемнини и надоместоци	56.303.524,00	55.873.842,00	56.147.704,00	99,72%	100,49%
41.-резерви и недефинирани расходи	/	/	/	/	/
42.-Стоки и услуги	14.305.896,00	12.096.021,00	13.434.271,00	93,91%	111,06%
46.-субвенции и трансвери	463.947,00	199.599,00	437.844	94.37%	219,36%
47.-Социјални бенефиции	/		/		/
Вкупно тековно оперативни расходи	**71.073.367,00**	**68.169.462,00**	**70.019.819,00**	**98,52%**	**102,71%**
48.-капитални расходи	754.766,00,	71.463,00	110.613,00	14,65%	154,78%

в.)Вкупни расходи на Буџетот на самофинансирање на корисниците - единки од буџетот на општината

Видови расходи	**Планирани расходи буџет 2012 година**	**Остварени расходи завршна 2011година**	**Остварени расходи завршна 2012година**	**Процент на реализаци ја рарасходи 2012год.**	**Процент на пораст расходи 2012/2011**
1	**2**	**3**	**4**	**5=4*100/2**	**6=4*100/3**
Вкупно расходи класа 4	**6.256.000,00**	**3.323.229,00**	**3.490.905,00**	**55,80%**	**105,04% +5,04%**
40.-Плати наемнини и надоместоци	0	/	/	/	/
41.-резерви и недефинирани расходи	/	/	/	/	/
42.-Стоки и услуги	4.774.500,00	3.002.985,00	2.897.565,00	60,69%	91,17 % -8.03%
46.-субвенции и трансвери	/	/	/	/	/
47.-Социјални	/	/	/	/	/

бенефиции					
Вкупно тековно оперативни расходи	**4.774.500,00**	**3.002.985,00**	**2.897.565,00**	**60,69%**	**96,49%** **-3,51%**
48.-капитални расходи	1.481.500,00	320.244,00	593.340,00	40,05%	185,25% +85,128

За расходите во делот на донациите.поврзани со проекти.беше образложено во делот кај приходите.Исто така во тој дел беше разработено и кредитното задолжување на општината ,поврзано со проектот за набавка на возило за собирање на смет

Вкупните реализирани расходи на Буџетот на општината изнесуваат 109.321.472,00 денари., споредени со вкупно планираните расходи од 204.803.233,00, бележат процент на остварување од 53,38%.

Расходната страна на основниот буџет на општина Крушево се анализира и од страна на планираните програми.

а. Табела на планираните и реализираните расходи по програми и нивниот процент на извршување во фискалната 2012 година

Програма	Планирани расходи	Реализирани расходи	% на извршување на расходите
А00- Совет на општината	4.248.000	2.058.957,00	48,47
Г10-Подршка на проекти од ЛЕР	800.000,00	/	/
Д00-Градоначалник	2.471.600,00	1.383.465,00	55,97
Г20-Поттикнување развој на туризмот	1.300.000,00	/	/
ГАА-изградба на комерцијални објекти - градски пазар	550.000,00	217.146,00	39,48
Е00- Општинска администрација	26.051.600,00	12.945.451,00	49,69
Ј30 - Комунална дејност - улично освњетлување	5.920.000,00	4.153.751,00	70,16
Ј60 за одржување на улици и патишта	950.000,00	300.000,00	31,58
Ј70 - Одржување и користење на паркови и	/	/	/

зеленило			
Ј80-Други комунални услуги	630.000,00	6.195,00	0,98
ЈД0- Реконструкција и изградба на улици и патишта	21.515.000,00	2.739.353,00	12,73
ЈГ0 - реконструкција и изградба на водовод	24.900.000,00	516.419,00	2,07
ЈЕ0- Изградба на простор за паркирање	500.000,00	/	/
ЈИ0 изградба на фекална канализација	14.470.000,00	/	/
ЈЛ0 -комунални работи- капитални	36.000,00	18.123,00	50,34
ЈН0 - урбана опрема	1.600.000,00	/	/
К4А-културни манифестации и творештва	1.720.000,00	180.597,00	10,50
Л00 - спорт и рекреација -	5.320.000,00	713.435,00	13,41
Н1 -основно образование	50.000,00	/	/
Њ0 противпожарна заштита	743.400,00	277.736,00	37,36
Ф2-уредување на градежно земјиште	700.000,00	431.840,00	61,69
К20 Култура	/	/	/
НА0-Образование капитални	300.000,00	/	/
Вкупно;	114.775.600,00	25.942.471,00	22,60

Завршната сметка на општина Крушево за 2012 година ги содржи податоците за приходи и расходи во основниот буџет, буџетот на дотации и Буџетот на самофинансирачките активности, Буџетот на донации,буџетот за задолжување - кредит. При тоа напоменуваме дека приходите и расходите прикажани во буџетот на дотации и во буџетот на самофинансирање се збирни (консолидирани) и се однесуваат на корисниците - единки од буџетот на општина Крушево.

Со фискалната децентрализација и пренесените надлежности општина

Крушево има превземени надлежности од областа на културата, образованието , социјалната заштита. Има пренесено надлежности над 5 корисници - единки од буџетот на општината и тоа:

- еден корисник од областа на културата;
- три корисници од областа на образованието и тоа два корисници од основното образование и еден корисник од областа на средното образование;
- еден корисник од областа на социјалната заштита поточно од областа на детската заштита.

Единките корисници на буџетот на општината Крушево доставуваат завршни сметки за секој тип на сметки до Градоначалникот и извештај -анализа за секоја сметка посебно. Овие извештаи се прикачуваат кон извештајот за годишната сметка на Општина Крушево за 2012 година за секој корисник посебно.

2.4. Разлика меѓу приходите и расходите

Од податоците и финансиските извештаи се гледа дека во Буџетот на Општина Крушево:

а.) основниот буџет	
-реализирани приходи; вкупен износ од	27.142.407,00
-реализирани расходи: вкупен износ од	25.942.471,00
-расходи меѓу приходи и расходи износ од	1.199.936,00
б.) буџет на дотација	
-реализирани приходи; вкупен износ од	71.806.753,00
-реализирани расходи: вкупен износ од	70.130.432,00
-расходи меѓу приходи и расходи износ од	1.676.321,00
в.)буџет на самофинансирачки активности:	
-реализирани приходи; вкупен износ од	3.998.487,00
-реализирани расходи: вкупен износ од	3.490.905,00
-расходи меѓу приходи и расходи износ од	507.582,00
г.) буџет на донација	
-реализирани приходи; вкупен износ од	7.011.488,00
-реализирани расходи: вкупен износ од	6.746.008,00
-расходи меѓу приходи и расходи износ од	265.480,00

Се забележува дека утврдениот вишок на приходи се пренесува во наредната година како вишок на непотрошени средства од претходна година и се евидентираат во корист на сметката на приходите, само финансиски - книговодствено , а во Буџетот за 2013 година не се планирани.

3.-Извештај за средствата -побарувањата, обврските на

Општината

При изготвување на завршната сметка покрај билансот на приходите и расходите како финансиски извештај се изработува и образецот Биланс на состојба. Податоците кои се утврдени во билансот на состојбата реално ја прикажуваат состојбата и богатството(имотот со кој располага) на Општината.

Во билансот на состојбата дадени се податоците за состојбата на средствата и изворите на средствата на последниот ден од фискалната година. Буџетите на ЕЛС се изземени од обврската да водат евиденција на расположивите основни средства.Тоа е обврска на Органот на Општината.Овие податоци се изнесени во поднесениот извештај за спроведениот попис во 2012 година како посебна точка на дневен ред на одржана седница на Советот.

Според евиденцијата на 31.12.2012 година Буџетот на Општина Крушево располага со остаток на средства -салда на сметките на Буџет- Основен буџет износ од 1.199.936,00 денари ,салдо на сметка буџет на наменски дотации износ од 1,676.321,00 денари и салдо на сметката за донација,износ од 265.480,00 денари.Тоа е вишокот на пренесени средства непотрошени во фискалната 2012 година.

Со фискалната децентрализација од 01.07.2005 година даноците и комуналните такси преминуваат во ингеренција на локалната власт и се сопствени приходи на Општината.Според законот за даноци и комунални такси донесена е Одлука на Совет за висината на стапките на даноците и таксите. Проценката на вредноста на имотот се врши по проценка на вредност и тоа од страна на определена комисија од страна на Советот и по утврдената методологија за утврдување на пазарната вредност на имотот. Базата на даноци и такси од УЈП е пренесена во почетокот на 2006 година и оттогаш решенијата за даноци и такси се изработуваат во општина Крушево од страна на даночната администрација, а ги издава Градоначалникот.Со состојба 31.12.2012 година има ненаплатени побарувања и тоа:

-побарувања од данок на имот износ од 6.289.122,00 денари;
-побарувања од комунални такси износ од 5.910.693,00 денари
-вкупно ненаплатени побарувања износ од 12.199.815,00 денари

Ненаплатените побарувања на крајот на 2011 година изнесуваа 10.206.237,00 денари. и тоа побарувања од даноци износ од 5.235.584,00 денари и побарувања од комунални такси износ 4.970.653,00 денари. Пораст на ненаплатените приходи во 2012 година во споредба со 2011 година од 119,53 %.

Во 2012 година за данок на имот од даночното одделение се издадени 3001 и истите се доставени и огласени до обврзниците. Финансиската вредност за задолжување по основ овие решенија во 2012година изнесува 3.374.979,00 денари;а наплатата на данок на имот во 2012 година изнесува 2.321.441,00 денари .Побарувањата по основ данок на имот изнесува 6.289.122,00 денари пренесено во 2013 година.

Во 2012 година по основ на данок од наследство и подарок има издадено и наплатено решенија во финансиски износ од 447.787,00 денари.

Во 2012 година по основ на данок од недвижност и права има издадено и наплатено решенија во финансиски износ од 685.670,,00 денари.

-За комуналната такса за фирмарина издадени се и доставени 296 решение со финансиска вредност од 1.301.400,00 денари .Извршени се отписи на побарувања по основ на фирмарина а причина за отписот е затворен стечај-ликвидација.Наплатата на таксата за фирмарина во 2012 година изнесува 526.590,00 денари. Побарувањата по основ комунална такса за фирмарина изнесува 3.694.280,00 денари пренесено во 2013 година.

Буџетот на Општината нема обврска да ги евидентира оврските по основ на фактури ,договори ситуации, решенија и слично Тоа е обврска на Органот на општината. Тие обврски се прикажуваат во посебниот извештај за спроведениот попис во 2012година како посебна точка. Спецификацијата за обврски спрема доверителите со 31.12.2012 годинаима салдо од 26.071.997,00 денари,прилог е кон извештајот за попис 2012 година.За обврските податок од извештајот на органот на општината,

Но во буџетот на Општината се води и вонбилансна евиденција на доспеаните обврски според добиените книговодствени документи и се изработува извештај за тие обврски. Тој извештај го следи градоначалникот и се прави план - приоритет на измирување на обврските. По образецот К2 кој се доставува како прилог на кварталните извештај се дава податокот за неизмирените обврски.

Со 31.12.2011 година има пресметани, а неисплатени надоместоци за советниците за периодот од 01.04.2012 год.- 31.12.2012 година,со исклучок на четири советници на кои по извршно решение му е исплатено заклучно до 30.06.2012 година. и пресметана, а неисплатена плата за вработените за месец 12.2012 година.

4. Извештај за реализација на инвенстиционит програми, наменски, капитални и блок дотации

Општина Крушево при донесување на годишниот Буџет покрај планираните приходи и расходи за тековно - оперативно работење планира приходи од трансфери од други нивоа на власт, поточно од Министерствата, од Владата, од Агенции и слично за реализација на некои инвенстициони програми со кои се аплицира до тие структури или се планира да се аплицира. Капиталните расходи се направени врз база на развојната програма 2012-2014 . Капиталните планирани расходи во Буџетот од 2012 година изнесуваат 71.335.000,00 денари и опфаќаат 62,15% Реализирани се 3.963.357,00 денари или 5,56%.

Се рализираат преку следните програми и потпрограми:

- а.) -Програма ГА ,потпрограма ГА0 - изградба на комерцијални објекти развојна потпрограма ГАА- пазар во Крушево во основниот буџет планиран износ од 550.000,00 денари ,реализиран износ од 217.146,00 денари или процент на реализација во 2012 година 39,48%.

Со оваа потпрограма се планираше изградбата на градското пазариште. Реализацијата на овој проект беше во 2011 година .Во 2012 година се планираше на оваа потпрограма за да се реализираат обврските околу договорот за

партерно уредување околу пазарот.

- Програма ЈД -изградба и реконструкција на локални патишта, планирано

-21.515.000,00 денариво,реализирано 2.793.355,,00 денари ,процент на реализација 12,73%, во себе содржи потпрограми -дел од разволјните потпрограми за 2011,2012 година.Кај делот на изградба и реконструкција на улици и патишта активностите беа насочни кон реализација на изградба на патотрп-516 за н.м.Врбоец.Договор по јавната набавка износ од 5.156.029,00денари,реализирано е 1.477.211,00 денари , а останаа недореализирани ,пренесено во 2013 година износ од 3.678.818,00 денари.

-изградба на пешачки патеки Борино,Алданци ,Селце по договор за јавни набавки изнесува 4.848.591,00 денари,реализирано износ од 1.065.159,00 денари.остана недореализиран дел ,пренесено во 2013 година износ од 3.783.433,00 денари. За патеката за н.м.Норово од договорениот износ од 2.000.000,00 платено 68.160,00 денари и останаа за реализација уште 707.477,00 денари..За реконструкција на улици има износ од 92.540,00денари.з надзор има платено износ од 36.285,00 денари. Програмите планирани за 2012 година ,започнати активности продолжуваат и во 2013 година.

Програма ЈЕ- Изградба на простор за паркирање.потпрограма ЈЕ0-планирано износ од 500.000,00 денари реализирано 0,00 денари

- Програма ЈГ изградба на систем за водоснабдување- планирани потпрограми,меѓу кои и ЈГА - изградба на систем за водоснабдување бунарите во Бушова планина вкупно планирани се 24.900.000,00 денари се пренесуваат како развојни програми во 2012 година, одобрени се средства од Фондот за води распишан е тендер, избран изведувач, но со реализација започна во 2012 година ,реализирано 516.419,00 денари и се пренесува во 2013година.
- Програма ЈИ - потпрограма ЈИ0-изградба на систем за одведување и пречистување на отпадни води планирано има 14.470.000,00 денари но реализирано нема ,само постапки на преговори,најдување на решенија за да се реализираат планираните програми..
- Програма ЈН- потпрограма ЈН0 - Урбана опрема планирано износ од 1.600,000,00 денари -реализација -нема.
- Програма К4-потпрограма К40- културни манифестации и творештва ,проектот Етно град -Крушево планирано има 1.720.000,00 денари, реализирано има 180.597,00 денари Процент на реализација од 10,50%,

5.Извештај за користење на финансиските средства од тековните резерви

Во буџетот на општина Крушево планирани се тековни и постојани резерви во вкупен износ од 500.000,00 денари и тоа: еден дел во програмата на Советот износ од 200.000,00 денари , а еден дел во програмата на Градоначалник износ од 300.000,00 денари преку расходните ставки 412 и 413. Планираните тековни резерви изнесуваат 1,14% од вкупните планирани тековно - оперативни расходи. Од

планираните резерви во текот на 2012 година реализирани се само еден мал дел и тоа од расходната ставка 413- потставка 413 110 од потпрограмата градоначалник износ од 15.000,00 денари.
Право на градоначалникот е да од тековните резерви троши до 50.000,00 денари со одлука или решение кое сам го издава без одлука на Совет.

Истакнуваме дека Општина Крушево сеуште нема вработено лице кое ја врши функцијата одговорен сметководител и од тие причини не се доставува како прилог негова изјава за податоците од Завршна сметка,за нивната точност и веродостојност. Има овластување од Градоначалникот со кое се задолжуваат лицата кои може да ги изработат и достават завршните сметки до соодветните институции.

Прилог :- биланс на приходи и расходи
- биланс на состојба
- извештаите од корисниците - единки по сметки